

Η δύσκολη διαπραγμάτευση με την τρόικα για χαλάρωση του Μνημονίου

Τέσσερα μέτωπα για αλλαγή ρότας στην οικονομία

Η πρώτη «μάχη» αναμένεται να δοθεί στον προσδιορισμό των μέτρων της διαιτίας 2013-2014, συνολικού ύψους 11,6 δισ. ίσως εντός του Ιουνίου

ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΟΥΡΓΑΝΑ

Παραλαμβάνοντας την οικονομία βυθισμένη στο πέμπτο έτος ύφεσης, την ανεργία να κινείται σε επίπεδα ρεκόρ και τα δημόσια ταμεία σχεδόν άδεια, η νέα κυβέρνηση από την πρώτη κιόλας μέρα «βουτάει στα βαθιά». Με δεδομένο το σημείο μηδέν στο οποίο βρίσκεται η οικονομία καλείται άμεσα να ξεκινήσει μια δύσκολη διαπραγμάτευση ώστε να ξεκαθαρίσουν τα όρια χαλάρωσης του Μνημονίου, με την τρόικα να φαίνεται έτοιμη να «δώσει» καταρχήν επιπλέον χρόνο στην Ελλάδα για να επιτύχει τους στόχους.

Οι διαβουλεύσεις αναμένεται να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατό μεταξύ της νέας κυβέρνησης και των εκπροσώπων της τρόικας με την Κρ. Λαγκάρντ να δηλώνει, προτού ολοκληρωθούν οι εκλογές στην Ελλάδα, ότι είναι σημαντικό να μπορέσει να ξεκινήσει ο διάλογος ακόμη και εντός της εβδομάδας, αφήνοντας ανοικτό το ενδεχόμενο αναθεώρησης του Μνημονίου αλλά και νέας αναδιάρθρωσης του χρέους που κατέχουν οι δημόσιοι πιστωτές.

ΜΝΗΜΟΝΙΟ «Πρώτα θα δούμε τι συμβαίνει επί τόπου, θα κάνουμε την επικαιροποίησή μας, θα ξεκινήσουμε πάλι το διάλογο με τις πολιτικές αρχές και θα δούμε. Δεν θα κάνω λεπτομερή περιγραφή του οδικού χάρτη χωρίς να ξέρω σε ποια κατάσταση βρισκόμαστε» είπε.

Σαφές ήταν πάντως το μήνυμα που ήλθε από το Βερολίνο με τον υπουργό Εξωτερικών της χώρας Γκ. Βεστερβέλε να δηλώνει ότι δεν θα γίνει αποδεκτή αθέτηση των συμφωνιών αλλά θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για επιμήκυνση του χρόνου εφαρμογής των νέων μέτρων, χωρίς να μιλάμε όμως για μεγάλες αλλαγές. «Εμείς θέλουμε να κρατήσουμε την Ελλάδα στο ευρώ, αλλά η Ελλάδα πρέπει να αποφασίσει μόνη της», εκτίμησε και τόνισε πως ο δρόμος των μεταρρυθμίσεων είναι ο μοναδικός ορθός.

Προτεραιότητα της νέας κυβέρνησης πρέπει να είναι η διασφάλιση της χρηματοδότησης από την τρόικα το συντομότερο δυνατό, αφού τα ταμειακά διαθέσιμα βρίσκονται στο «κόκκινο»

Η άλλη άποψη

Τήρηση των δεσμεύσεων

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΣΙΝΗ

Οι προσδοκίες που δημιουργούνται για πολιτική σταθερότητα με το σχηματισμό κυβέρνησης πρέπει να μετουσιωθούν σε έργα και πράξεις για την οικονομία. Απαιτείται η εφαρμογή όσο το δυνατόν ταχύτερα μέτρων ανάσχεσης της ύφεσης και αντιμετώπισης της ανεργίας που «καλπάζει». Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι πρέπει η νέα κυβέρνηση να ολοκληρώσει την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Όλα αυτά όμως προϋποθέτουν πως θα απομακρυνθεί ο κίνδυνος εξόδου της χώρας από την Ευρωζώνη και της διακοπής της χρηματοδότησης της Ελλάδας από τους δανειστές της. Η τήρηση των δεσμεύσεων θα διευκολύνει την όποια επαναδιαπραγμάτευση, πρωτίστως δε την απεμπλοκή των κονδυλίων του ΕΣΠΑ.

ΑΝΟΙΚΤΑ «ΜΕΤΩΠΑ» Η στάση που θα κρατήσει η νέα κυβέρνηση τις πρώτες ώρες θα κρίνει σε μεγάλο βαθμό τη στάση των εταίρων ενόψει των συζητήσεων με την τρόικα ενώ καταλύτης στις εξελίξεις αναμένεται να αποδειχθεί η αντίδραση των αγορών στο εκλογικό αποτέλεσμα στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση, οι πρώτες προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης είναι:

1 Διασφάλιση της χρηματοδότησης από την τρόικα το συντομότερο δυνατό, αφού τα ταμειακά διαθέσιμα βρίσκονται στο «κόκκινο» και χωρίς νέα κεφάλαια «αντέχουμε» για την πληρωμή μισθών και συντάξεων έως τα μέσα Ιουλίου. Άμεσα πρέπει να εισρεύσει στην Ελλάδα 1 δισ. από την προηγούμενη δόση και επιπλέον περίπου 4 δισ. από την επόμενη δόση, η οποία συνολικά ανέρχεται σε 30 δισ. και πρέπει να έχει εκταμιευθεί έως και το Σεπτέμβριο με τον κύριο όγκο να κατευθύνεται στην ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.

2 «Πάγωμα» των σεναρίων εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ και τόνωση της ρευστότητας στην αγορά καταρχήν με την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και τη σταδιακή εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου.

3 Η διαδικασία της χρηματοδότησης συναρτάται, πλέον, άμεσα με τη συζήτηση που μοιραία έχει ξεκινήσει, υπό το βάρος των πολιτικών εξελίξεων στην Ελλάδα και των μεγάλων καθυστερήσεων στην υλο-

ποίηση του Μνημονίου το τελευταίο τρίμηνο, για αναθεώρηση του Μνημονίου. Το επικρατέστερο σενάριο είναι η τρόικα να δώσει παράταση στο χρόνο επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων, έως και κατά δύο χρόνια, ενδεχομένως και με μία αναπροσαρμογή των επιτοκίων. Ωστόσο, τα περιθώρια είναι εξαιρετικά περιορισμένα, καθώς μια χρονική παράταση θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί με πρόσθετα κεφάλαια, ύψους κάποιων δεκάδων δισ. ευρώ που θα πρέπει να λάβουν την έγκριση ξένων κοινοβουλίων.

4 Ιδιαίτερη έμφαση αναμένεται να δοθεί στο μείγμα πολιτικής που θα ακολουθηθεί στην Ελλάδα. Με την ύφεση να κινείται ήδη στο 6,5% θα πρέπει τα όποια μέτρα αποφασιστούν τουλάχιστον για την προσεχή διετία να μη βυθίσουν περισσότερο την οικονομία στην ύφεση. Η πρώτη «μάχη» αναμένεται να δοθεί στον προσδιορισμό των μέτρων της διαιτίας 2013-2014, συνολικού ύψους 11,6 δισ. ευρώ τα οποία πρέπει να αποφασιστούν άμεσα, ίσως και μέχρι το τέλος Ιουνίου ώστε να δοθεί το «πράσινο φως» για νέες εκταμιεύσεις από την τρόικα. Κεντρικό ζήτημα αναμένεται να είναι οι παρεμβάσεις στα εργασιακά και ο δραστηστικός περιορισμός της σπατάλης στο Δημόσιο με μείωση και του αριθμού των εργαζομένων. Εξαιρετικά κρίσιμος τομέας παραμένουν τα έσοδα καθώς θα πρέπει άμεσα να ενεργοποιηθεί ο φοροεπιστροφικός μηχανισμός, ώστε να εισρεύσει ζεστό χρήμα στα ταμεία του Δημοσίου.

Αισιοδοξία για αποφυγή του «bank run»

Σταδιακή ανάκτηση της εμπιστοσύνης των καταθετών και επιστροφή μερίδας των αποταμιεύσεων που έφυγαν από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα και φυλάσσονται στα «σεντούκια» προσδοκούν οι Έλληνες τραπεζίτες μετά τη συγκρότηση κυβέρνησης και την αξιολόγηση του νέου κυβερνητικού σχήματος, ως προς τη σταθερότητά του. Οι τραπεζίτες θεωρούν ότι η επιτυχής συγκρότηση κυβέρνησης αποτελεί ταυτόχρονα και λήξη «συναγερμού» για τα προβλήματα ρευστότητας που θα μπορούσε να προκαλέσει η παρατεταμένη ακυβερνησία. Το μεγάλο «στοίχημα» τόσο της νέας κυβέρνησης όσο και των τραπεζιτών είναι η χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας. Για να καταστεί εφικτή η διοχέτευση ρευστότητας στην αγορά, θα πρέπει άμεσα να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες επανακεφαλαιοποίησης των τεσσάρων μεγαλύτερων τραπεζών.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Υπενθυμίζεται ότι πριν από την επανακεφαλαιοποίηση, οι μεγάλες τράπεζες θα πρέπει να διενεργήσουν αυξήσεις κεφαλαίων από τις αγορές, αφού προηγουμένως θα έχουν οριστικοποιηθεί οι όροι που θα συνθέτουν τον τρόπο της επανακεφαλαιοποίησης. Από την άλλη πλευρά, οι τραπεζίτες έχουν ιδιαίτερη αγωνία για τους όρους που θα θεσπιστούν, καθώς αυτοί θα κρίνουν το κατά πόσο θα διατηρηθεί ο ιδιωτικός τους χαρακτήρας. Η νέα κυβέρνηση θα πρέπει άμεσα να αποφασίσει, επίσης, το πώς θα διαχειριστεί τις άμεσες κρατικές συμμετοχές της σε τράπεζες και ιδιαίτερα για την ΑΤΕbank και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, που έχουν λάβει παράταση για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του 2011.

ΕΛΕΝΗ ΚΟΜΙΝΗ

Ανακοίνωση του Eurogroup - Δηλώσεις Ρομπάι - Μπαρόζο

Στήριξη της νέας κυβέρνησης με τήρηση των δεσμεύσεων

«Το δεύτερο πακέτο στήριξης είναι η βάση για να οικοδομηθεί ανάπτυξη, ευημερία και δουλειές για τους Έλληνες πολίτες», επισημαίνουν ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ο πρόεδρος της Κομισιόν

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΔΕΜΙΡΗ

«Παράθυρο» για επιμήκυνση του Μνημονίου άνοιξαν οι Βρυξέλλες, οι οποίες ζητούν το σχηματισμό κυβέρνησης άμεσα στην Ελλάδα, προκειμένου να υπάρξει στήριξη και ευελιξία. Το αποτέλεσμα των εκλογών στη χώρα μας που δημιουργεί βάσιμες ελπίδες για το σχηματισμό βιώσιμης, σταθερής και φιλοευρωπαϊκής κυβέρνησης έγινε δεκτό με ανακούφιση στην Ε.Ε. Με κοινή ανακοίνωση ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χ. Β. Ρομπάι και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζ. Μ. Μπαρόζο υποστήριξαν πως το δεύτερο πακέτο στήριξης είναι η βάση για να οικοδομηθεί ανάπτυξη, ευημερία και δουλειές για τους Έλληνες πολίτες, ενώ τόνισαν πως βρίσκονται σε ετοιμότητα να συνεχίσουν να βοηθούν την Ελλάδα στην επίτευξη αυτών των στόχων.

«Ο ελληνικός λαός μίλησε. Σεβόμαστε απόλυτα τη δημοκρατική του επιλογή και εκφράζουμε την ελπίδα ότι τα αποτελέσματα των εκλογών θα οδηγήσουν σε σχηματισμό κυβέρνησης», ανέφεραν, μεταξύ άλλων, στη γραπτή ανακοίνωσή τους.

ΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ >> Σε ανακοίνωση που εξέδωσε το Eurogroup, υπογραμμίστηκε ότι η Ευρωζώνη αναμένει τον άμεσο σχηματισμό κυβέρνησης που θα αναλάβει την ιδιοκτησία του προγράμματος προσαρμογής, στο οποίο έχουν ήδη δεσμευτεί η Ελλάδα και η Ευρωζώνη. Μάλιστα, διευκρινίστηκε ότι μόλις σχηματιστεί κυβέρνηση, η τρόικα θα επιστρέψει στη Αθήνα για ανταλλαγή απόψεων με τις ελληνικές αρχές σχετικά με τα επόμενα βήματα και για να προετοιμάσει την πρώτη αξιολόγηση του δεύτερου προγράμματος.

Υπό την προϋπόθεση του σχηματισμού κυβέρνησης, το Eurogroup δήλωσε ακόμη τη δέσμευσή του να στηρίξει την Ελλάδα στις προσπάθειες προσαρμογής, προκειμένου η χώρα να αντιμετωπίσει τις σημαντι-

>> Ο Χ. Β. Ρομπάι (αριστερά) και ο Ζ. Μ. Μπαρόζο τόνισαν πως βρίσκονται σε ετοιμότητα να συνεχίσουν να βοηθούν την Ελλάδα στην επίτευξη αυτών των στόχων

κές προκλήσεις όσον αφορά την οικονομία. Επίσης, επισημάνθηκε ότι αναγνωρίζονται οι σημαντικές προσπάθειες που έχουν ήδη καταβάλει οι Έλληνες πολίτες. Το Eurogroup δήλωσε πεπεισμένο ότι η συνέχιση των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αποτελούν την εγγύηση για την αντιμετώπιση των σημερινών οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων και για ένα μέλλον με ευημερία για την Ελλάδα «εντός της Ευρωζώνης, με στόχο την επάνοδο στη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ >> Σαφή ήταν τα μηνύματα που ήλθαν χθες από το Βερολίνο, με τον υπουρ-

γό Εξωτερικών της χώρας να ανοίγει «παράθυρο» να δοθεί παράταση στην Ελλάδα και τον υπουργό Οικονομικών Β. Σόιμπλε να δηλώνει πως η Γερμανία εκλαμβάνει το αποτέλεσμα των εκλογών ως δέσμευση να συνεχιστούν οι μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τον κ. Σόιμπλε «το εκλογικό αποτέλεσμα στην Ελλάδα το θεωρούμε ως δέσμευση στις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται στο πλαίσιο της δεύτερης δανειακής σύμβασης». Πρόσθεσε ότι ο επικεφαλής της Νέας Δημοκρατίας Αντ. Σαμαράς είχε δηλώσει στο Eurogroup το Φεβρουάριο ότι δεσμεύεται για το δεύτερο Μνημόνιο. «Αυτό το πρόγραμμα, που συμφωνήθηκε με την

Ελλάδα έχει έναν μόνο στόχο: Να θέσει τη χώρα πίσω στο δρόμο της οικονομικής ευημερίας και σταθερότητας. Ο δρόμος αυτός δεν θα είναι ούτε μικρός ούτε εύκολος, αλλά είναι απαραίτητος και θα δώσει στους Έλληνες πολίτες την προοπτική ενός καλύτερου μέλλοντος», υποστήριξε ο κ. Σόιμπλε.

Από την πλευρά του ο κ. Βεστερβέλε, ανοίγοντας «παράθυρο» παράτασης σχετικά με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα, ξεκαθάρισε πως δεν μπορεί να υπάρξουν «ουσιώδεις μεταβολές στις δεσμεύσεις» που έχει αναλάβει η Ελλάδα, ενώ τόνισε πως «θα συζητήσουμε εκ νέου τα χρονικά περιθώρια». Υποστήριξε πάντως ότι η

Ελλάδα θα πρέπει να τηρήσει όσα έχουν συμφωνηθεί μέχρι σήμερα. Ερωτηθείς να αποσαφηνίσει την «ευελιξία» που δείχνει το Βερολίνο υπογράμμισε ότι η Ελλάδα βίωσε μια «πολιτική παράλυση» τις τελευταίες εβδομάδες λόγω των εκλογών. «Οι απλοί πολίτες δεν πρέπει να είναι τα θύματα, κυρίως αυτοί που έχουν ήδη υποστεί δραστικές περικοπές», τόνισε χαρακτηριστικά.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο υπουργός Οικονομικών του Βελγίου Ντιντιέ Ρέιντερς, ο οποίος τόνισε ότι η Ε.Ε. είναι έτοιμη να συζητήσει για το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής της Ελλάδας. Ο Ντ. Ρέιντερς δήλωσε ότι υπάρχει περιθώριο επαναδιαπραγμάτευσης του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που προβλέπονται από το Μνημόνιο, υπογραμμίζοντας, ωστόσο, ότι αυτό δεν ισοδυναμεί με «λευκή επιταγή» για την Ελλάδα.

Ο πρόεδρος της Ευρωβουλής Μάρτιν Σουλτς υπογράμμισε ότι η νέα κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές στην Ελλάδα θα πρέπει να βρει λύση στο αδιέξοδο που έχει προκύψει. Τόνισε ότι «η νέα κυβέρνηση στην Αθήνα πρέπει να ξεπεράσει το αδιέξοδο» και σημείωσε πως πρέπει να βοηθήσουμε τους Έλληνες να σταθούν στα πόδια τους με μια συνθήκη για την απασχόληση και την ανάπτυξη και λίγο περισσότερο χρόνο για να πετύχουν την εξοικονόμηση. «Μόνο τότε οι Έλληνες θα είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους», σημείωσε. Ο Μ. Σουλτς επεσήμανε ότι μια τέτοια λύση είναι «προς το συμφέρον της Γερμανίας», εξηγώντας ότι «θα είναι σκοτεινές οι ώρες αν διαλυθεί η Ευρωζώνη».

ΗΠΑ: Ελπίζουμε στο σύντομο σχηματισμό κυβέρνησης

● Εκπρόσωπος ΔΝΤ: «Θα βοηθήσουμε την Ελλάδα να επιτύχει τους στόχους που έχουν τεθεί»

Την ανάγκη σχηματισμού κυβέρνησης στην Ελλάδα, ζητά εμμέσως ο Λευκός Οίκος, με δήλωσή του εκπροσώπου αμέσως μετά την ανακοίνωση των εκλογικών αποτελεσμάτων. Από την πλευρά του, ο εκπρόσωπος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ανακοίνωσε την ετοιμότητά του να ξεκι-

νήσει συζητήσεις με τη νέα ελληνική κυβέρνηση με στόχο την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με το Μνημόνιο και το Ελληνικό Πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩ >> Ο εκπρόσωπος δήλωσε τα εξής: «Συγχαίρουμε τους Έλληνες για τη διεξαγωγή των εκλογών τους σε αυτή τη δύσκολη στιγμή. Ελπίζουμε ότι αυτές οι εκλογές θα οδηγήσουν γρήγορα στο σχηματισμό μιας νέας κυβέρνησης, που θα

μπορέσει να σημειώσει έγκαιρα πρόοδο στις οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο ελληνικός λαός. Όπως έχουν δηλώσει ο πρόεδρος Ομπάμα και άλλοι ξένοι ηγέτες, πιστεύουμε ότι είναι προς το συμφέρον όλων μας η Ελλάδα να παραμείνει στη ζώνη του ευρώ, σεβόμενη την ίδια στιγμή τις δεσμεύσεις της για μεταρρυθμίσεις. Προχωρώντας προς τα εμπρός, θα συμμετάσχουμε με την Ελλάδα στο πνεύμα της εταιρικής σχέσης που κατευθύνει τη συμμαχία μας

και τη φιλία μεταξύ των λαών μας». Εξάλλου, ο εκπρόσωπος του ΔΝΤ υπογράμμισε: «Εχουμε λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των εκλογών στην Ελλάδα και είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε με τη νέα κυβέρνηση σε μία πορεία προς τα εμπρός, θα βοηθήσουμε την Ελλάδα να επιτύχει τους στόχους της αποκατάστασης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της οικονομικής ανάπτυξης και νέων θέσεων εργασίας».

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ